

UNIwersytet
ŁÓDZKI

Profesor

Andrzej Piechocki

Prof. dr hab. Andrzej Piechocki, wybitny polski zoolog i hydrobiolog, znamienity malakolog, jest związany z Uniwersytetem Łódzkim od ponad sześćdziesięciu lat. Tutaj studiował i przeżył swą bogatą drogę kariery jako pracownik nauki i nauczyciel akademicki. Biologiczne studia na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UŁ ukończył w 1961 roku, uzyskując tytuł zawodowy magistra biologii na podstawie pracy magisterskiej *Mięczaki Parku Ludowego w Łodzi*. Stopień doktora nauk biologicznych w zakresie zoologii nadano mu w roku 1968 na podstawie rozprawy *Mięczaki (Mollusca) rzeki Grabi i jej terenu zalewowego*. Praca *Współczesne i subfossylne mięczaki (Mollusca) Gór Świętokrzyskich* była natomiast podstawą nadania mu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w 1982 roku. W 1991 roku uzyskał tytuł naukowy profesora.

W latach 1990–2008 prof. Piechocki kierował Katedrą Zoologii Bezkręgowców i Hydrobiologii oraz Zakładem Limnologii i Ochrony Wód UŁ. W latach 1984–1987 pełnił obowiązki wicedyrektora Instytutu Biologii Środowskowej UŁ.

Obiektem naukowych zainteresowań i studiów prof. Piechockiego, realizowanych konsekwentnie z niezmiennym zaangażowaniem i pasją, są mięczaki. Jego bogate dokonania naukowe dotyczą systematyki, morfologii oraz rozmaitych aspektów biologii i ekologii słodkowodnych, bałtyckich, afrykańskich

oraz subfosalnych ślimaków i małżów. Znaczna część jego naukowych pasji związana jest z biocenozami wód płynących.

Naukowy dorobek Profesora obejmuje ponad 150 publikacji, wśród nich wiele bardzo znaczących syntez ważnych dla rozwoju wiedzy o mięczakach Europy klimatu umiarkowanego. Są to m.in. monografie: *Ślimaki (Gastropoda)* z 1979 roku oraz *Małże (Bivalvia)* z roku 1993 – obie wydane w serii Fauna Śródkowodna Polski, a także *The Sphaeriidae of Poland (Bivalvia, Eulamelibranchia)* z roku 1989 i *Mięczaki (Mollusca), charakterystyka i wykaz* w wielkim opracowaniu *Fauna Polski*, wydanym przez Muzeum i Instytut Zoologii PAN w 2008 roku. Spośród innych, znaczących osiągnięć prof. Piechockiego warto przypomnieć publikowane w prestiżowych periodykach naukowych prace dotyczące ekologii drobnych małżów z rodziny kulkówkowatych (*Sphaeriidae*), opis śródkowodnych, miocieńskich zgrupowań ślimaków przodoskrzelnych oraz pracę powstałą w międzynarodowym zespole biologów o populacjach partenogenetycznych ślimaków jeziora Malawi, wszystkie z początku bieżącego stulecia. Spektakularnym zwieńczeniem jego wieloletnich badań i wiedzy jest książka *Guide to Freshwater and Marine Mollusca of Poland* z 2016 roku. Przedstawiono w niej szczegółowe charakterystyki wszystkich śródkowodnych i bałtyckich mięczaków Polski – 63 gatunków ślimaków i 47 gatunków małżów. Jest ona z pewnością jednym z kluczowych opracowań w europejskiej literaturze przedmiotu.

Prof. Piechocki kierował lub koordynował kilka programów naukowych, krajowych i międzynarodowych, dotyczących ekologii bezkręgowców wód płynących. Na przełomie lat 70. i 80. XX wieku koordynował programy hydrobiologiczne w ramach projektów „Fauna Gór Świętokrzyskich” oraz „Fauna Roztocza”. W latach 1992–2000 kierował polską grupą współpracującą z Institute for Forestry and Nature Research w Wageningen (Holandia). Realizowano wówczas dwa rozległe projekty odnoszące się do ekologii zwierząt bezkręgowych wód płynących – „Hydraulics and Macroinvertebrates” oraz „Ecological Descriptions of Natural Water System in Central Poland”. W latach 2000–2004 prof. Piechocki koordynował prace dotyczące śródkowodnych bezkręgowców w ramach V Programu Ramowego Unii Europejskiej „Fauna Europaea”.

Prof. Piechocki odbył naukowe wizyty zagraniczne w: Université Claude Bernard, Lyon I we Francji (1978, 1980, 1984), Institute of Forestry and Nature Research w Holandii (1993, 1996, 1997), Limnologische Flußstation des Max-Planck Institut für Limnologie w Niemczech (1985, 1986, 1992) oraz

w University of Wolverhampton w Wielkiej Brytanii (1994). Był w minionym pięćdziesięcioleciu reprezentantem polskiej malakologii na licznych międzynarodowych sympozjach i kongresach poświęconych mięczakom. W latach 1970, 1974 i 1988 brał udział w trzech naukowych ekspedycjach, w ekspedycji nad Adriatyk i w wyprawach afrykańskich. Był kierownikiem dwu z nich – wyprawy do Konga oraz podróży po Saharze i obszarach Afryki Zachodniej. Zgromadzone podczas tych eksploracji okazałe kolekcje zwierząt bezkręgowych stanowią niezwykle wartościowe mienie naukowe, dydaktyczne i muzealne biologów z Uniwersytetu Łódzkiego. Spora ich część służy do dziś wielu pokoleniom studentów jako oryginalny zbiór materiałów do nauczania zoologii zwierząt bezkręgowych. Swą rozległą wiedzę biologiczną oraz prawdziwe talenty lingwistyczne Profesor wykorzystał w pracy redakcyjnej w trzech naukowych (krajowych i zagranicznych) periodykach, jako redaktor naczelny lub członek rady redakcyjnej, a od 1990 roku jako redaktor naczelny serii wydawniczej Fauna Ślōdkowodna Polski. Pod redaktorską pieczę prof. Piechockiego powstało dziesięć tomów tej serii, poświęconych wielu grupom wodnych zwierząt i ich pasożytów: przywrom, tasiemcom, wrotkom, brzuchorzęskom, małżom i muchówkom. Nie sposób przecenić znaczenia tych monografii dla pomyślnego rozwoju polskich badań zoologicznych.

Prof. Piechocki jest wytrawnym dydaktykiem biologii. Wspominane z satysfakcją przez kilka pokoleń studentów wykłady Profesora nacechowane były znakomitym doбором i organizacją treści nauczania oraz niezwykłą solidnością i precyzją ich przekazu. W pamięci licznej rzeszy absolwentów Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska (wcześniej Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi) utrwaliły się prowadzone przez Profesora wykłady z zoologii, hydrobiologii, parazytologii i paleoekologii. Znaczącym i efektywnym wyrazem nauczycielskich pasji i aktywności jest rozdział o małżach jego autorstwa w polskim podręczniku zoologii opublikowanym przez Wydawnictwo Naukowe PWN w 2009 roku.

W swej karierze Profesor ma bardzo znaczący udział w promowaniu kadry naukowej. Wypromował siedmiu doktorów nauk biologicznych w zakresie zoologii bezkręgowców – pierścienic, mięczaków, owadów i skorupiaków. Był recenzentem 15 rozpraw doktorskich i 26 rozpraw habilitacyjnych oraz 8 wniosków o nadanie tytułu naukowego profesora. W uznaniu zasług i osiągnięć był wielokrotnie odznaczany i nagradzany przez Rektora Uniwersytetu Łódzkiego. Czterokrotnie uzyskał nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jest też posiadaczem Złotego Krzyża Zasługi, Złotej Odznaki UŁ,

Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalu UŁ „W Służbie Społeczeństwa i Nauki”.

W ciągu całego okresu swej zawodowej kariery realizował z pasją dwa swoje pozanaukowe zamiłowania – turystyczne kajakarstwo i przyrodniczą fotografię. Prof. Piechocki, emerytowany od 2010 roku, jest nadal aktywnym uczestnikiem życia naukowej wspólnoty, przede wszystkim jako redaktor naczelny serii Fauna Śłodkowodna Polski. Z powodzeniem rozwija też swoje pasje literackie i publicystyczne.

Opracował prof. dr hab. Jacek Siciński
Katedra Zoologii Bezkręgowców i Hydrobiologii, Uniwersytet Łódzki